

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 39/2021
21.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилаца АА из села ..., ББ из села ..., ВВ из села ..., ГГ из села ..., ДД из села ..., ЋЋ из села ..., ЕЕ из села ... и ЖЖ из села ..., Општина ..., чији је заједнички пуномоћник Зоран Савић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Координациона управа за КиМ, ПУ Гњилане, са седиштем у Врању, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1000/2019 од 16.07.2020. године, у седници већа одржаној дана 21.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1000/2019 од 16.07.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 415/18 од 04.03.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима накнади штету у виду изостале зараде за период од 01.06.2013. године до 31.12.2014. године, у месечним износима са законском затезном каматом ближе наведеном првим ставом изреке. Ставом другим изреке, одбијени су, као неосновани, приговори стварне и апсолутне ненадлежности. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова поступка исплати износ од 1.345.483,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1000/2019 од 16.07.2020. године, одбијена је жалба тужене и првостепена пресуда потврђена у ставу другом изреке. Првостепена пресуда је преиначена у ставу првом изреке, тако што је тужбени захтев тужилаца одбијен у целости, као неоснован, и обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова поступка исплате износ од 281.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и

погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучио као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија тужилаца је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20), због чега није било места оцени изузетне дозвољености поднете ревизије у смислу члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге апсолутно битне повреде одредаба парничног поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП. Неоснована је тврдња ревидента да је другостепена пресуда донета уз погрешну примену правила о терету доказивања. За одлучивање у овом спору релевантне чињенице утврђене су у првостепеном поступку, а првостепена пресуда је преиначена због погрешне примене материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су почев од 2009. године били у радном односу код тужене. Послове су обављали у цивилу на територији Косова и Метохије. Пратили су безбедносно стање на терену и достављали информације ПУ у Врању, које су прослеђиване Координационој управи Куршумлија. Тужена је у јуну месецу 2013. године престала тужиоцима да исплаћује зараде, без икакве одлуке о престанку радног односа, а тужиоци су са обавезног социјалног осигурања одјављени 31.05.2013. године.

Тужбеним захтевом тужиоци траже исплату неисплаћене зараде и додатка на зараду, за период од 01.06.2013. године до децембра 2014. године, у износима утврђеним налазом и мишљењем судског вештака економско финансијске струке, тврдећи да су у овом периоду обављали оперативне задатке на територији Косова и Метохије по налогу тужене.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је након оцене неоснованости приговора застарелости потраживања, усвојио тужбени захтев. Закључио је да је тужена, применом материјалног права из члана 154. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, у обавези да тужиоцима накнади претрпљену штету у виду неисплаћене зараде и додатка на зараду, јер је тужена престала тужиоцима да исплаћује плате након 01.06.2013. године, без донете одлуке о престану радног односа и на тај начин их онемогућила да раде и остварују права из радног односа.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбене захтеве. По становишту овог суда тужена, као послодавац, није причинила штету тужиоцима у смислу одредбе члана 164. Закона о раду у вези са члановима 154. и 158. Закона о облигационим односима. Тужиоцима је радни однос код тужене престао одјавом са обавезног социјалног осигурања 31.05.2013. године, због чега немају право на накнаду штете за утужени период јер нису доказали да су у том периоду фактичким радом на основу критеријума и мерила прописаних законом остварили право на исплату плате,

коју им је тужена ускратила, нити да су били спречени од стране тужене да код другог послодавца остварују право на зараду.

По схватању Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је тужбене захтеве оценио као неосноване.

Одредбом члана 154. Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, а одредбом члана 158. истог Закона да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом.

Одредбом члана 164. Закона о раду прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

У складу са цитираним законским одредбама и утврђеним чињеничним стањем, неосновани су наводи ревизије да тужена, као послодавац, није регулисала радно правни статус тужиоца у складу са законом, на који начин их је онемогућила да раде и остарују плату. Тужиоцима је радни однос код тужене престао одјавом са обавезног социјалног осигурања 31.05.2013. године и обуставом исплате плата. Од тада су тужиоци имали или могли имати сазнање за евентуалну повреду права, па недостављање решења о престанку радног односа није од утицаја на могућност да у законском року покрену спор пред надлежним судом у коме би оспорили законитост отказа. Тужиоци нису доказали да су након одјаве са обавезног социјалног осигурања и обуставе исплате плате обављали фактички рад за тужену, па нису имали основ за исплату плата и других примања сходно одредбама 146. и 147б Закона о полицији важећег до 04.02.2016. године и чланова 184. до 187. Закона о полицији важећег од 05.02.2016. године, како то правилно закључује другостепени суд. Престанком радног односа решен је њихов радно правни статус код тужене, па тужиоцима није ускраћено право да зараду остварују радом код другог послодавца.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић